

O ÎNTILNIRE DE NEUITAT!

Artiștii amatori care defilează pe aleile străjuite de flori din centrul orașului sînt în număr de peste 4 000 și au venit la Tîrgu-Mureș din diferite meleaguri ale țării ca să-și măsoare măiestria și talentul.

Au coborît de la Vișeu și din cătunele Munților Apuseni, au sosit din Țara de Sus și din Oaș, din satele de pe Valea Someșului și a Mureșului. Solii artei populare din patru regiuni, cele mai bune formații, cei mai talentați cîntăreți și dansatori, fluierași și meșteri în minuirea arcușului, trec în costumele lor pitorești și culeg ropote de aplauze.

Trec oșenii și pe clopilor lor mic până joacă în bătaia soarelui. Urmează maramureșencele în catrințele lor frumoase cu dungi galbene și roșii. Localnicii înșiruiți pe ambele părți ale trotuarului admiră îndelung feciorii din Prundul Birgăului cu clopoței la picioare și evantaiul mare din pene de pînă prins de pălărie. E minunat coloritul, alb și negru, al portului din Putna, iar crenguța de brad de la pălăriile bărbaților aduce în orașul de pe Mureș, ceva din farmecul codrilor suceveni. Fluierașii din Hodac în cămășile lor albe, cu fluierul așezat oblio în chimir, sînt urmați de cîntărețele din Ditrău în fuste roșii cu dungi negre...

În multe sate de unde au venit artiștii s-a împuținat simțitor numărul populației. Din Curtuiușul Mare (Șomcuta) cu numai 120 de case au venit peste 100 de dansatori. Cu corul din Putna au plecat din comună 230 de oameni, exact atîția cît numără această formație...

Chemările din tulnic, prelungi și vibrante ale tulinicăreșelor din Avram Iancu au dat semnalul de începere a întrecerii. Timp de trei zile scena concursului a răsunat de țipăturile oșenilor, de întrecerile bătutelor și învîrtitelor care au ridicat de multe ori publicul spectator în picioare. Coruri masive, ca cele de la Putna, Sighet și Năsăud, din Vatra Dornei, Șieu-Bistrița, Ditrău-Cheorghieni și altele au slăvit, prin graiul cîntului, partidul și patria noastră dragă, bucuria muncii în colectiv. Prelucrările din folclorul local au demonstrat iarăși și iarăși frumusețea fără pereche a cîntecelor făurite de popor. Fluierașii au urcat scena ca soliști sau în formații de peste 50 de oameni. Doinele și sirbele lor au stîrnit admirația și entuziasmul publicului din sală. Formația de fluierași din Bucium-Zalău, în care alături de oameni bătrîni cîntă fete și băieți care n-au împlinit încă zece primăveri, a interpretat cu multă măiestrie *Jocuri buciimene*. Cînd cei din Botuș-Suceava au executat suita de melodii locale *De sub muntele Rarăului*, sala a avut impresia că din fluierul lor răsună foșnetul pădurilor, susurul izvoarelor de pe plaiurile Țării de Sus.

Punctul culminant al confruntării artistice de la faza inter-regională din Tîrgu-Mureș (participante regiunile: Cluj, Maramureș, Suceava și Mureș-Autonomă Maghiară) l-a constituit fără îndoială, evoluția formațiilor de dansuri. Multe dintre ele s-au prezentat ca adevărate ansambluri atît din punct de vedere al numărului mare de dansatori cît și al măiestriei. Formația din Ceanul Mare-Turda a urcat scena cu 150 de dansatori, iar cea a Casei raionale de cultură din Bistrița a întrecut ca număr chiar și această formație mare. Ansamblul din Lueriu a numărat 120 de interpreți, iar formațiile din Mireșul Mare (Șomcuta) ansamblurile din Chinteni-Cluj și Hodac-Reghin, au depășit cu mult cifra de 100. Majoritatea acestor formații a redat prin limbajul dansului, prin virtuozitatea coregrafică imaginea sugestivă a vieții noi, colectiviste, bucuria muncii și a belșugului. *Sărbătoarea recoltelor bogate*, spectacolul coregrafic al dansatorilor din Mireșul Mare, a înfățișat prin figuri dintre cele mai spectaculoase din jocurile de pe Valea Chioarului bucuria roadelor și a muncii în comun. Ansamblul din Lueriu a prezentat montajul coregrafic *Nuntă ca la Lueriu*, în care obiceiurile, datinile vechi și aspectele din viața nouă a satului și a colectivității au fost redată cu multă măiestrie artistică. Luerenii au realizat un spectacol pitoresc și de neuitat o culme a acestei faze a concursului. *Festivalul portului și al dansului din raionul Bistrița*, așa s-a intitulat, și asta a și fost spectacolul ansamblului Casei raionale de cultură din Bistrița în care dansatori din șapte sate din Archiud, Pintiș, Rusu Birgăului, Șieuț, Sebiș și Marișel au prezentat frumoasele jocuri și pitoreștile costume de pe plaiurile bistrițene.

Cuvîntul nu poate reda figurile măiestre, ritmul și virtețul dansurilor pe care le-au executat aceste formații și cele din Coruș-Cluj (*O zi de sărbătoare*) ansamblul Casei de cultură din Miercurea Ciuc (*Recoltă bogată, viață fericită*) sau artiștii din Hodac (Ciobănașul — montaj coregrafic-muzical). Cum s-au născut aceste spectacole, care a fost sursa lor de inspirație? Într-o pauză a concursului, profesorul Vasile Nechita, instructorul echipei de dansuri din Mireșul Mare, ne-a povestit geneza dansului pe care l-au prezentat. Ideia spectacolului s-a născut într-o seară, cînd colectivității se întorceau de la cîmp. Terminaseră secerișul și veneau cîntînd, cu chiote, purtînd o coroană de spice, după cum e obiceiul în sat. Mulți dintre colectivități s-au gîndit atunci dacă n-ar putea transpune în dans obiceiurile prin care ei sărbătoresc culesul roadelor. Atunci s-a născut ideia spectacolului. Instructorul a cules din satele din împrejurimi cele mai frumoase și reprezentative figuri ale dansurilor locale și a elaborat schițele coregrafice ale spectacolului. Nu peste mult timp, cei 100 de colectivități dansatori au început repetițiile iar mai apoi au dat spectacole în multe sate din raionul lor. Din viața, din munca, din năzuințele și bucuriile oamenilor s-au născut aceste dansuri și de aceea cînd le vezi ai impresia că pe scenă se află întreaga gospodărie, cîmpul și oamenii care le lucrează.

Marea întîlnire a artiștilor amatori din cele patru regiuni care și-au confruntat măiestria în cîntec și joc, în spectacole de brigadă, a purtat amprenta entuziasmului și bucuriei cu care poporul nostru întîmpină marea sărbătoare a celei de XX-a aniversări a Eliberării.

R. IARAI

Trec formațiile artistice de amatori ai regiunii Cluj.

Purtata fetelor din Căpîlna de jos.

Moment din spectacolul „Muncă bună, voce bună” pregătit de brigada artistică de agitație a Căminului cultural din Cuvin, raionul Lipova.

Activitate artistică permanentă

În etapa I a celui de-al VII-lea Concurs artistic, s-a desfășurat în raionul nostru, o susținută muncă pentru mărirea numărului de formații artistice, iar în etapa a II-a ne-am îngrijit de permanentizarea activității acestora, insistând în special pe ridicarea necentenită a calității programelor prezentate.

La faza intercomunală a concursului — etapa a II-a — au fost antrenate 195 formații artistice, cuprinzând peste 5 000 artiști amatori și circa 200 soliști vocali și instrumentiști.

În cadrul seminariilor raionale, al manifestărilor organizate în cele șase centre metodice precum și cu prilejul deplasărilor efectuate la unitățile culturale, s-a urmărit ca formațiile participante la această însuflețită întrecere a artiștilor amatori să prezinte programe de înaltă ținută artistică, ținând seama de specificul fiecărei comune, de problemele majore ale vieții satului precum și de preferințele colectivităților.

Formațiile artistice au fost pregătite nu numai pentru fazele de concurs ci și pentru a susține periodic programe în fața oamenilor muncii. Este vorba deci de o activitate continuă, firească, nu făcută în asalt cu prilejuri festive.

Așa se explică faptul că formațiile care nu au fost promovate la fazele superioare ale concursului au continuat să-și desfășoare activitatea, aducându-și pe mai departe contribuția la mobilizarea colectivităților pentru îndeplinirea sarcinilor care stau în fața gospodăriilor agricole colective din raionul nostru.

Programele multor brigăzi artistice cum sînt cele din comunele: Zlătărei, Amărăști, Orlești, Ștefănești, Gușoieni, Mădulari au reflectat munca entuziastă a colectivităților pentru a da strălucire nouă dealurilor altădată neproductive.

Dar nu numai brigăzile artistice ci și formațiile de cor din comunele Voicesti, Olanu, Gușoieni, Mădu-

lari etc., prezintă în permanență programe în fața oamenilor muncii de la sate.

Pentru a nu scădea din intensitatea muncii artistice, Comitetul raional pentru cultură și artă, sub conducerea Comitetului raional de partid, a luat măsuri ca aceste formații să desfășoare o activitate permanentă la nivelul sarcinilor actuale. Astfel, din formațiile artistice fruntașe s-au alcătuit două ansambluri raionale care se deplasează în multe comune pentru a prezenta spectacole. În felul acesta se realizează un valoros schimb de experiență și sînt stimulați artiștii amatori care fac parte din ansamblu.

În cursul lunilor iulie și august, ne-am propus să efectuăm cu aceste ansambluri deplasări în stațiunile de pe valea Oltului, precum și în alte localități din regiune.

În colaborare cu Comitetul raional U.C.F.S. am organizat desfășurarea pe centre a duminicilor culturale-sportive la care participă toate formațiile așezămintelor culturale din raion. Frumoase manifestări au avut loc cu acest prilej la centrele Ionești, Rimești, Crețeni, Amărăști și altele.

Pentru a da un nou avânt mișcării artistice de amatori din raionul nostru am inițiat în cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre, Ștafeta eliberării — întrecerea artistică fără precedent în istoria raionului nostru — care se desfășoară pe opt trasee și se va încheia în ziua de 23 August 1964 printr-un spectacol de mare amploare.

Sîntem convinși că măsurile luate în vederea menținerii tuturor formațiilor într-o activitate continuă vor duce și la o creștere simțitoare a calității programelor prezentate de artiștii amatori din cuprinsul raionului nostru.

Alexandru CALINESCU
secretar al Comitetului raional pentru cultură și artă — Drăgășani

SPRIJINIM CAMPANIA AGRICOLĂ

Încă din primele zile ale începerii campaniei agricole, consiliul de conducere al căminului nostru s-a preocupat ca activitatea culturală să sprijine efectuarea la timp și de bună calitate a lucrărilor. Pentru aceasta am adaptat formele activității noastre la condițiile specifice perioadei respective. Astfel, extinzînd sfera acțiunilor culturale dincolo de sediul căminului, organizăm, pe ogoare, manifestări scurte și operative, legate de sarcinile imediate ale colectivităților. Dintre acestea convorbirile la locul de muncă sînt mult apre-

ciate și aduc o contribuție însemnată la efectuarea în condiții optime a lucrărilor agricole. În fiecare săptămîină — luni — inginerul agronom sau cadrele didactice (profesori de agricultură și științele naturii) au convorbiri cu colectivitățile despre stadiul lucrărilor și despre ceea ce au de făcut în zilele următoare. Aceste convorbiri sînt completate de buletinul g.a.c., formă de mai mare amploare — ce are loc de două ori pe lună la căminul cultural.

Prezentarea cu operativitate a acțiunilor culturale menite să sprijine executarea lucrărilor agricole

constituie un prețios ajutor pentru colectivități. Și pentru a demonstra aceasta vă voi da un exemplu.

În acest an, creșterea producției la sfecla de zahăr e una din sarcinile de bază ale membrilor gospodăriei noastre colective. Întrucît asigurarea unei densități corespunzătoare la hectar are o mare importanță în sporirea producției, consiliul de conducere al căminului a ținut conferința: **Respectarea densității la prășitoare — factor important pentru obținerea unor recolte bogate.** După aceasta, chiar pe tarlăua cultivată cu sfeclă de zahăr, înaintea prășilei a doua, inginerul agronom a făcut calcule asupra sporului de producție ce se poate realiza prin respectarea densității la hectar. Aceste acțiuni au stîrnit interesul colectivităților, fapt ce s-a concretizat în asigurarea unei densități corespunzătoare pe întreaga suprafață de 370 hectare cultivate cu sfeclă de zahăr.

În aceste zile, unele manifestări culturale le axăm pe problemele campaniei de recoltare. La sediul căminului cultural am ținut conferința **Să recoltăm griul în pîrgă**, și seara de calcul **Pierderile pe care le-ar avea gospodăria din cauza nerecoltării la timp a păioaselor**, iar în timpul campaniei de recoltare vom prezenta jurnalul vorbit **G.A.C.-urile din regiunea noastră, fruntașe la recoltat.**

Printre formele culturale pe care le vom folosi la locul de muncă și în campania de recoltare figurează: convorbirile săptămînale, lecturile articolelor din ziare legate de desfășurarea lucrărilor de recoltare, a broșurilor agrotehnice precum și buletinele de știri interne și internaționale.

Popularizarea frunțașilor o vom face atît prin panoul de onoare, cît și prin scrisorile de felicitare care vor fi citite chiar la locurile de muncă. Pentru a putea reda cît mai multe aspecte din campanii, după exemplul altor activiști culturali, edităm din 15 în 15 zile o foaie volantă.

În lunile iulie și august vom organiza o serie de acțiuni instructive și educative (sărbătoriri ale colectivităților fruntași, concursuri **Cine știe, cîștigă** pe teme agrotehnice, jurnale vorbite, buletine G.A.C.) în cadrul duminicilor culturale-sportive și se-bărilor cîmpenești ce vor avea loc în aer liber.

Pe toată perioada lucrărilor agricole ne vom strădui să prezentăm manifestări culturale cu un bogat conținut, oferind astfel colectivităților clipe distractive și instructive.

Nicolae HAVRIC
directorul căminului cultural din comuna Săbăoani, raionul Roman

Note de lector

A. E. Baconsky:

VERSURI*)

În această colecție a apărut, în mănunchi, o culegere de versuri din opera lui A. E. Baconsky. Unele dintre aceste poezii ne erau cunoscute; le recitisem de multe ori, descoperind de fiecare dată noi motive de incitare; altele au avut farmecul ineditului și le-am citit cu o bucurie cu atît mai mare, cu cît ne lăsau să întrevădem frumuseți ce pîlpîie străvezii și pe care abia le poți reține ca să nu-ți scape. S-au ales din opera lui A. E. Baconsky acele poezii care-l reprezintă în esența sa poetică, dar nu și pe parcursul ce urcă de la primul volum din 1950. Poeziile din culegerea de față sînt alese numai din volumele apărute de la 1957 încoace.

A. E. Baconsky este un poet frămîntat de toate marile probleme legate de om și de popor ca făpturi ale patriei socialiste și ale lumii contemporane. „Cu tot ce am aparțin acestui pămînt / Deasupra căruia arde / Cea mai strălucitoare dintre stele... / Cu tot ce am sînt al acestui pămînt. / Cu iubirile și cîntecele mele. / Viața lui, viața acestui popor / E fluviul uriaș din care fac parte; / Cît timp cîntarea cu drumul lui mi-o măsoară / Niciodată n-am să cobor / Prea aproape de moarte... / Cu tot ce am aparțin acestui timp / Lumina comunismului în zare / Deasupra Carpaților mei ca un nimb / Alungă noaptea care dispăre — / Cu tot ce am sînt al acestui timp. / Mă contopesc în imensa-i viltoare”. Confundat astfel cu poporul său, cu timpul său, pentru poet singurătatea nu-i o temă de deznădejde, și, de altfel, nu se simte singur niciodată. Efortul oamenilor de-a schimba lumea din temelii și de a-i da altă

înfățișare, acest act revoluționar, specific uman, prin care gîndul devine faptă, iar fapta se transformă în gînd, înăvuită prin practica creatoare — într-un cuvînt munca — drept și datorie a omului eliberat din exploatare — este o temă preferată lui A. E. Baconsky: „Ori de cîte ori găsesc o moneadă, / Mă gîndesc la toți cei care-au lucrat la ea. — / Mă gîndesc la brațele, la grumajii, la piepturile lor / Care s-au încordat, la miinile vrednice...”

Viața, în viziunea poetului nostru, este o încredere neînmuritură în om, o bucurie mereu înprospătată cu fiecare faptă și cu fiecare zi, o dragoste imensă care îmbrățișează întreaga lume avîntată spre viitor. „Dar dacă vreo oaste prădalnică ar fi să mai umble prin lume... / ochii mei ar arde noaptea ca ochii de lup”, ne mărturisește poetul.

Spațiul e prea mic ca să putem comenta, chiar și sumar, tot ce cuprinde această frumoasă antologie care, după ce ai parcurs-o, te recheamă s-o recitești mereu, mereu... Ea ne dă prilejul să „străbătem treptele unuia din cele mai demne elogii ale patriei socialiste, ale unui cînt de slavă pentru poporul și timpul nostru”. (M. Petroveanu, Cuvînt înainte).

Dar, în definitiv, nota de față n-a rîvnit decît să sublinieze în atenția cititorilor că această mică antologie este o chemare adresată de poet tuturor oamenilor muncii din patria noastră, către frumusețile vieții noi.

Petru MANOLIU

*) Colecția: Cele mai frumoase poezii

TOATE GOSPODĂRIILE COLECTIVE LA NIVELUL CELOR FRUNTAȘE

Factorii specifici

Am citit în „Albina“ articolul semnat de tovarășul Ion Spătăreanu, președinte al gospodăriei colective din comuna Gheorghe Doja. Mi-a reținut atenția următoarea afirmație: „...Buna gospodărire a fondului de bază înseamnă cunoașterea temeinică a problemelor pe care le ridică dezvoltarea unui sector sau altul al gospodăriei“. Cum se petrec lucrurile la noi?

Valoarea globală a fondului de bază al gospodăriei noastre va depăși anul acesta 15 milioane lei. La fiecare sută de hectare revin 450 000 lei. Mai adaug că în ultimii 5 ani s-au repartizat din venit la fondul de bază 4 230 000 lei. Ce destinație au primit aceste fonduri; de ce anume considerente am ținut seama voi încerca să explic mai jos.

Există la noi condiții bune pentru creșterea animalelor. Ferma de taurine a ajuns, datorită achizițiilor și prășiei proprii, la 1 800 de capete, dintre care 660 vaci. E lesne de închipuit câte griji se leagă de asta. Creșterea numărului de animale pune, după cum se știe, în mod acut problema adăpostirii și îngrijirii. De o bună îngrijire și hrănire depinde realizarea unei producții animale mari. Iată

ce a determinat la noi mecanizarea intensă a sectorului zootehnic. De curind s-au terminat lucrările de mecanizare la ultimul grajd al gospodăriei, cel de la brigada din Satul Nou. După calculul nostru un grajd mecanizat înlocuiește munca a 12 oameni. Sototind numai economia realizată de la cele patru grajduri mecanizate cu un an în urmă, aceasta se ridică la 20 000 de zile-muncă. Mecanizarea operațiilor la grajd permite respectarea programului de hrănire, evacuarea rapidă a gunoaielor, asigurarea condițiilor de igienă. La două dintre grajdurile de taurine au fost amenajate la nivelul acoperișului, prin înălțarea pereților laterali, spații de înmagazinare a cerealelor, imediat după recoltare, cu o capacitate de câte 200 de vagoane. Pe lângă economia de material de construcție se realizează și una de boabe prin evitarea risipei din timpul transporturilor, dat fiind că magaziiile se află în centrul gospodăriei. Toamna, locul cerealelor îl ocupă finurile. Înmagazinarea cerealelor ca și a furajelor se face cu ajutorul elevatorilor achiziționate din investițiile de anul trecut. Se economisesc și aici, ca și în exemplul anterior, multe brațe de muncă.

Mecanizarea operațiilor în tot mai multe sectoare ne permite o utilizare mai productivă a forței de lucru, o redistribuire a ei după necesitățile campaniei.

Un factor specific în viața gospodăriei noastre îl constituie, fără îndoială, vecinătatea fabricii de zahăr din Bod, de care se leagă extinderea rapidă din ultimii ani a culturii sfecei de zahăr. Așa reiese judecând și după curba venitului realizat. În 1962 s-a încașat un milion de lei; anul următor venitul s-a dublat. Anul acesta cultura sfecei de zahăr ne va aduce în casă trei milioane lei.

Investițiile făcute pentru dezvoltarea acestei culturi s-au dovedit rodnice. Consiliul de conducere s-a orientat bine când a hotărât alocarea de sume pentru cumpărarea agregatelor de irigare. O suprafață de 200 hectare cultivată cu sfeclă intră în prezent sub jetul aspersoarelor. Producția de sfeclă irigată este de 40 tone la hectar. Numai sporul de producție de pe întreaga suprafață irigată a amortizat din primul an costul agregatului de irigare.

În cimpia Birsei există tradiția serelor de legume și flori și o experiență locală

ca atare. În ultimii ani am înființat un complex de sere, a cărei suprafață a crescut an de an ajungând acum la 2 800 m.p. Cultivăm aici roșii timpurii „Seeland“, care dau producții mari. Este adevărat că nu ne-am interesat din primul an de rentabilitatea serelor, de modul cum se amortizează banii investiți în construirea lor. În prezent aceasta constituie cu adevărat o preocupare. Printre măsurile cu un efect economic imediat a fost și plantarea pe suprafețele eliberate de răsadurile de roșii a ardeilor iuți și a florilor. Ardeii ne-au adus în decurs de câteva săptămâni un câștig de 30 000 lei, ceea ce revin 200 lei pe m.p. Se aplică așadar în spațiul mic al serelor ca și în cimpul cel mare, cultura intensivă.

Să ții seama de factorii care înlesnesc dezvoltarea rapidă a unei ramuri sau a alteia, să nu precupești eforturile în această direcție, mi se pare a fi de mare folos pentru fiecare gospodărie colectivă. Nouă ne-a dovedit-o experiența de până acum.

Ilie CAPĂȚINA

președinte al gospodăriei agricole colective din comuna Hălchiu, regiunea Brașov

însemnări

SUS, LA MUNTE

De veacuri păstorii bănățeni au urcat culmile blinde ale Semenicului, prin văile bătătorite din tată-n fiu. Aduceau aici laolaltă oi, vaci, capre — bruma lor de agoniseală — cu speranța, mereu reinnoită, că poate natura le va potoli animalelor, pe gratis, pofta de mâncare. Piatra, mlaștinile, țepoșica — iarba fără vlagă denumită cu necaz și părul porcului — îi făceau să se întoarcă de la pășunat cu animalele tot atît de slabe, ducînd mai departe dorul unor pajiști mînoase. De o frumusețe ispititoare, natura munților le apărea totuși atunci ca o femeie zgircită și rea ce-și primește oaspeții cu bunătați înșelătoare.

...Iată însă că natura nu mai este acum o gazdă rea. Dimpotrivă. Privită din înălțimea vîrfului Goznea sau, și mai bine, de pe Semenic, pășunea pare o imensă față de masă întinsă ca pentru praznic. Căci, într-adevăr, aici va fi un praznic lung de-o vară, pentru nu mai puțin de două mii de capete tineret bovin din cîteva gospodării agricole colective printre care Lenauheimul, Aradul Nou, Cărpiniș, Lovrin și altele. Lor le sînt rezervate anume sute de hectare de pășune, datorită activității cantonului pastoral, cercetărilor științifice care se fac aici.

— Terenurile devin mereu mai primitoare, mai fertile — ne spune tehnicianul agronom Trifan Velcean.

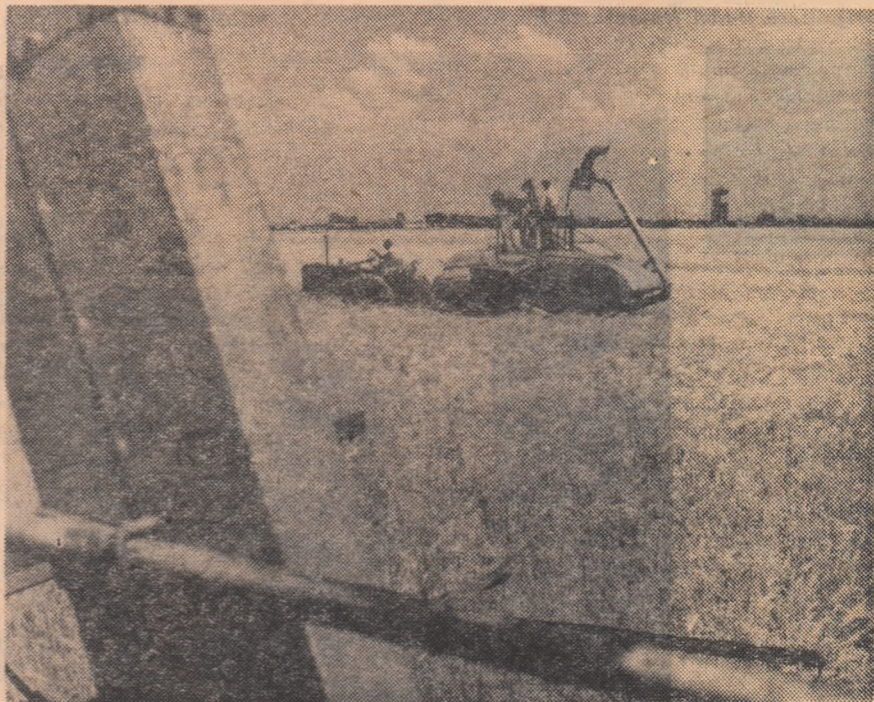
Într-adevăr, aparenta statornicie a naturii este dezmințită aici nu cu vorbe ci prin defrișări de arboriști dăunători, curățirea de mușuroaie, îngrășarea pajiștilor prin tîrlire cu vitele și prin administrarea feluritelor îngrășăminte chimice. Oamenii, cu ajutorul științei, au prefăcut muntele într-o gazdă primitoare. La început, lucrîndu-se pe cîmpuri de experiență mai restrînse, urmărindu-se rezultatele și folosindu-se cele mai nimerite mijloace de a sporii aici cantitatea de masă verde. Astăzi s-a ajuns la rezultate care uimesc: de la 2 350 kilograme la 21 620 kilograme la hectar.

An de an cantonul pastoral Semenic al Consiliului agricol regional Banat devine un centru tot mai activ al urmăririi prefacerilor la care a fost supusă natura. Aici sosesc cu regularitate oameni de știință, profesori, cercetători de la stațiunile experimentale apropiate, de la Academia, de la catedrele din Timișoara, din București, de la Institutul central de cercetări agricole, ba chiar și de peste hotare. Cantonul dispune în prezent de laborator, bibliotecă, punct veterinar, un punct de sprijin al Stațiunii experimentale din Lovrin...

Ca o gazdă grijulie Semenicul își primește de la o vreme zburdănicii oaspeți cu tot dichisul. Acum nu mai mîncă fiecare unde vrea. Împărțită pe cîte șase parcele, suprafața atribuită fiecărei gospodării colective permite — prin pășunarea cîte șase zile pe o parcelă — revenirea după o lună de zile în același loc, timp în care pajiștea istovită are răgazul să respire și să se regenereze. Astfel profită și natura și omul. Ea își reface podoaba verde înghițită de tinerele rumegătoare, iar gospodăriile lor revine animalelor bine îngrășate. Cît de bună este masa la care sînt poftite acum taurinele o arată faptul că numai anul trecut s-a înregistrat la vitei un spor zilnic de cîte 500—600 grame greutate vie.

Pitorescului veșnic al munților i s-a adăugat rodnicia.

Eugen ATANASIU

Secerișul orzului la G.A.S. Gearmata, regiunea Banat.

ÎNTR-O SINGURĂ ZI

Din zori pînă-nserat combinele au mutat din cîmp în saci întreaga recoltă de orz. Acum plutesc în tarlalele de griu. Ne aflăm într-o comună din Oltenia al cărei nume este: Coțofeni din Față.

Președintele și brigadierii sînt în jurul cîntarului. Au pus, nu fără emoție, sacii pe basculă, au făcut evaluarea și au rostit fără vrere, toți o dată, o cifră care le-a dat calificativul pentru munca unui an întreg: producția de orz 2 500 kg la hectar; griul va ajunge — una peste alta — la 2 000 de kilograme. Ion Ștefan, președintele gospodăriei, subliniază factorii capitali ai producțiilor amintite: arătura de vară, îngrășatul terenului cu azotat de amoniu, discutul înainte de însămînțare și, în

sfîrșit, însămînțatul în epoca optimă. Ion Ștefan enumeră, iar șeful brigăzii de tractoare, Constantin Păun, confirmă fără drept de apel: „Așa e!“.

Mai aflăm că un lot — cel de la Beharca — unde semănatul s-a făcut tîrziu fiindcă tot tîrziu a fost eliberat terenul, producția de griu e mult mai mică. Tarlaua aceasta joacă acum rol de „lot demonstrativ“. Graba cu care se face arătura chiar acum cînd recoltatul e în toi, ne apare explicată pe de-a-n-tregul. Tractoriștii au avut grijă să aducă și o presă de paie. În felul acesta cîmpul e degajat și mai repede.

Durata recoltatului e de ordinul zilelor. Au stabilit, după gradul de coacere al tarlalelor, direcția de marș a mașin-

nilor. (Anume, dinspre tarlalele date în pirgă, spre cele care se vor coace între timp.) E o treabă de mare migală dar și de mare răspundere. Sfatul inginerului agronom, așiat în gospodărie, le explică colectivității că în felul acesta se înlătură aproape în întregime rispa de boabe.

...Combinile mestecă cu foamea lor nepotolită lanul de griu. Oamenii ridică sacii grei cu icnete în care se amestecă încordarea și plăcerea. Recunoaștem printre ei pe cei care umblau astă-iarnă cu cartea subsuoară spre cercul agrotehnic.

Învătau cum să plămădească recolta de acum.

V. T.

„Am
o țară ca
o floare...”

Prin Maramureș

Cînd am cîntreierat anul trecut Maramureșul, țara dintre munții de peste munți, mi-am adus aminte de chipul lui de altădată. Incrunțat și trist, așa cum îl aveau cogașii și tăietorii de pădure rătăcind pe unde credeau ei că foșnesc finețe nesfîrșite și se leagăna codrii de nepătruns. O, cit de oropsit era Maramureșul cîndva!

Călătorind azi pe drumurile țării de peste munți, te întîmpină imaginea unui Maramureș tînăr, generos, tulburător, care a dat suflet livezilor să legene mere de aur, a limpezit apele să oglindească cerul senin, a zdrobit răzoarele să răs-toarne pe mesele oamenilor bucuria belșugului nemaipăit, a coborît sub pămînt să se bucure de comorile găsîte, a alcătuit din munca sa nenumărate arcuri de triumf, din beton și din sticlă, fabrici și blocuri, o sumedenie de arcuri de triumf la Baia Mare, la Baia Sprie, la Negrești, la Satu-Mare, o dată cu minunatele cîntece care răsună din Oaș pînă la Borșa, din Păulești pînă la Cimpulung la Tisa.

Am întîlnit noul Maramureș pe culmile Gutînu-lui, chemîndu-și oile la stîna. L-am întîlnit la Mădăras, printre holdele legănate în foșnet larg. L-am văzut pe sub pădurile de meri Jonathan și Sovary, cu clopul pe ureche și cu fruntea brobo-nată de sudoare, zîmbind rodului toamnei ce va veni.

Pe urmă i-am întîlnit în Țara Oașului, la Negrești. Se așezase într-o bancă a celei dintîi școli medii din țara oșănească.

Asculta o profesoară cu ochi albaștri, o fată din Certeze. Și nu știu cum s-a făcut, dar cînd profesoara și-a sfîrșit lecția, el a sărit în picioare tipînd:

Ziii, oșanu, oșănașu
cum învață s-agrăiască
pre cea limbă franțuzască!

Apoi s-a plecat pînă la pămînt și a zis: „No, mulțam frumos tovarășă, și jos pălăria!”

Peste cîțva timp l-am întîlnit la Baia Mare. Era păcurar și îl chema Vișovan. Și nu era singur. Era cu un vecin de acolo de la dînsul. Umblau amîndoi pe străzile tînere și se întrebau cu privirile pe sus:

— No, ăsta ce-o fi, spital?
— Tii, omule, nu vezi ce scrie pe firmă? Blocul F. cvartalul A.
— Văd, văd, dar ce-o fi în el?
— Ce să fie? Locuințe! Aici șade și feciorul lui Onca, ăl de-i băieș!

— Cum? Tulvai, tu șuguiști doară!

— Fără, că nu șuguiesc de loc!

— Atunci, jos pălăria! Că nici Gutînu-l nu-i mai mîndru ca blocurile ăstea. Înțelesu-m-ai?

Și-au scos pălăriile amîndoi și au trecut cu ele în mină peste tot. Și parcă la fiecare pas își inclinau frunțile ușor, exclamînd mereu: „Jos pălăria!”

M-am călătorit mai departe și am văzut pe oameni; Maramureșului socotind aurul toamnei ce va veni: care nesfîrșite de griu și de porumb, de floarea soarelui și de fin înmiresmat; munți de mere, și de nuci, și de gutui; pîlîncă aprigă de prună; turme de oi țigăi și cirezi de vaci brune de Maramureș, amestecîndu-se cu bălțata romînească. Și pretutîndeni am auzit cele două cuvinte rostite cu mîndrie și admirație: „Jos pălăria!”

Și abia atunci le-am înțeles tîlcul. „Jos pălăria” e un superlativ al superlativelor. Două cuvinte în care incap o mulțime de simțăminte: admirație, încredere, mîndrie, recunoștință, toate închinete anilor de creație și de frumusețe, celor douăzeci de ani de la Eliberarea patriei. Și mi-am plecat și eu fruntea și am zis din toată inima în fața atîtor bucurii:

— „Jos pălăria!”

„JOS PĂLĂRIA!”

CÎTE FLORI

PE IZA-N SUS...

Cîte flori au răsărit pe Iza-n sus!
Munți de mere, sate luminate,
turme și cirezi sub blind apus
și păduri cu coame legănate!
Cîte flori, hei, cîte flori pe Iza-n sus!

Unde ești pămînt sărac și ros
de desculțe tîlpi și de sudalmă?
Proaspăt, griul crește mlădios
cu păduri de cucuruz deavalmă!

Vîntul cînd coboară dinspre munți
printre holde-și poartă pașii-ntr-una,
plopilor-și sună galbenii mărunți
stînd la porți pînă tîrziu, cu luna.

Pe Gutîn, din ceturi, cite-odată
din mormint de piatră și zăpadă,
iese Pîntea, -nalt și mpururat,
țara de sub munții lui s-o vadă.

Cată lung spre Tisa, spre Cosău,
cată înspre Iza și-n spre Mara
și săgeată fulger lung pe Nău
Să le-nstrune codrilor vioară!

Cîte flori, hei, cîte flori pe Iza-n sus!
Tînere și mindre și bogate,
toate noi cu inima le-am pus
natul să se bucure de toate!
Cîte flori, hei, cîte flori pe Iza-n sus!

— Imi amintesc, tovarășe președinte,
— No, bine.

Și pleacă mai departe. Ion Pîntea iubește cu pasiune pămîntul. Și nu numai pămîntul gospodăriei lui. De aceea nu e de mirare să-l vezi și pe la unele gospodării colective din jur. Se duce deseori să-i ajute pe președinții mai proaspeți la facerea planurilor de construcție, la organizarea brigăzilor de cîmp, studiază posibilitățile și fertilizarea, se întoarce acasă fără seamăn de bucuros. „Să știți că și cei din Vetiș au pornit-o bine, foarte bine! Am învățat o mulțime de lucruri de la ei!” zice. Într-adevăr învățîndu-i pe alții, Ion Pîntea învață el însuși. Învață mereu, născoceste mereu, calculează mereu, controlează mereu. Are gospodăria întreagă în minte, ca pe o tablă de șah. Spiritul lui gospodăresc, îndrăzneala, voința sînt moltiplicabile. Nu-i de mirare, așadar, că oamenii din Mădăras au căpătat faima unor maștri de frunte ai recoltelor bogate, ai unor crescători de vite fără cusur și ai unor constructori, la fel. Sînt mîndri de ei — zice președintele.

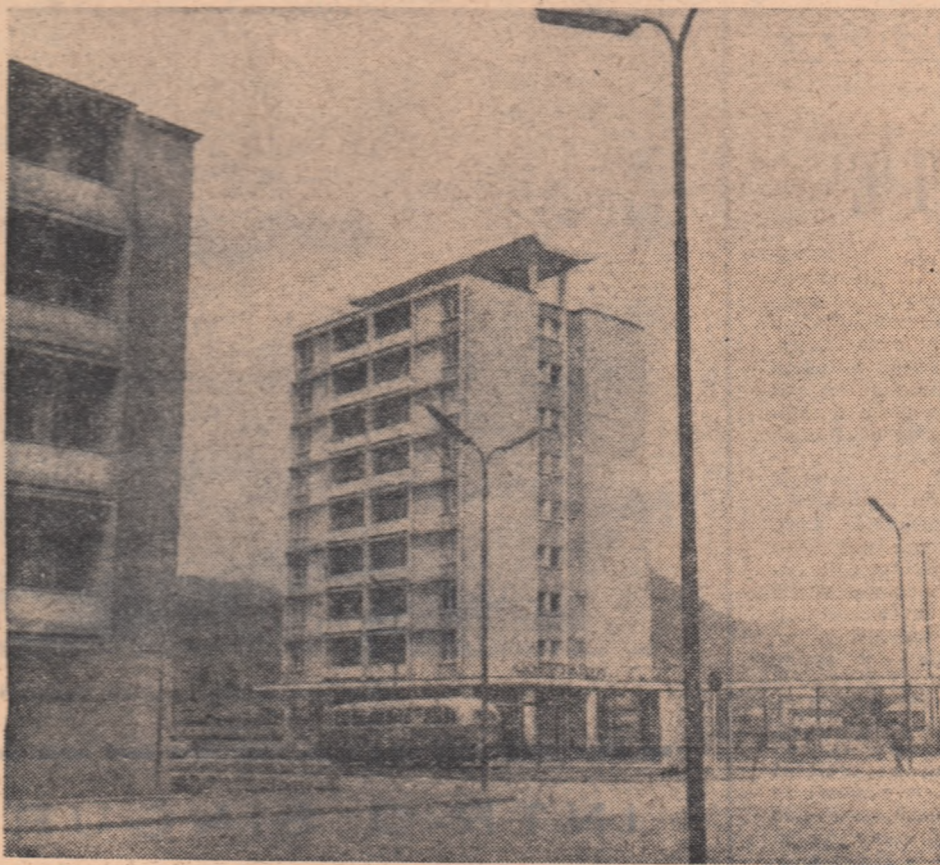
Acum holdele se leagăna grele pe întinsuri. Vitele și oile și-au desferecat generoase izvoarele laptelui. Padocurile de păsări sînt troienite de zbateri de aripă albă. Brigăzile sînt în febra pregătirilor pentru recoltare. Și Ion Braga, și Ion Silaghi, și toți ceilalți din cele 556 de familii, vor ieși în șes să adune rodul muncii lor vrednice. Președintele Ion Pîntea calculează de pe acum bogățiile. E un an bun. De aceea le și spune brigadierilor:

— Să puneți și flori în cununile de spice pentru sărbătoarea recoltei. Multe, cit mai multe flori. Cununile acestea le vom păstra.

— Nici o grijă. Vom împleți 20 de cununii. Pentru fiecare an cite o cunună. Și vom ridica din ele un arc de triumf la poarta gospodăriei.

Ca să-l cunoști pe Ion Pîntea, președintele gospodăriei colective din Mădăras, nu e neapărat nevoie să-l vezi în carne și oase. Îl poți întîlni în fiecare din oamenii pe care îi conduce. Veți recunoaște în fiecare dragostea lui de muncă, priceperea lui, îndrăzneala lui și voința lui. Și, bineînțeles, delicatețea lui sufletească, o altă bogăție de preț a gospodăriei din Mădăras.

Pagină realizată
de Dragoș VICOL

Peisaj nou
în Baia Mare.

PREȘEDINTELE DIN MADARAS

Fără îndoială, gospodăria agricolă colectivă din Mădăras, raionul Satu-Mare, este o gospodărie bogată, înfloritoare. Cînd spunem lucrul acesta nu ne gîndim numai la cele trei milioane de lei fond de bază, la cirezile de bălțate romînești ieșite pe pașuni, la recordurile atinse în anii trecuți la griu și porumb, la turmele de oi sau la interesul pe care gospodăria îl manifestă pentru creșterea păsărilor, nici la înfățișarea nouă, luminoasă a comunei, ci și la altele. La oamenii ei, adică la cei ce au adus gospodăriei lor o binemeritată faimă, nu numai în lungul și în latul Maramureșului, ci și mai departe. Unul dintre aceștia este brigadierul Ion Braga. Un bărbat de vîrstă mijlocie care are în primire terenul „dintre finețe” cum i se spune. Este terenul cel mai îndepărtat din comună. Și, pînă mai anii trecuți, se spunea că e și cel mai puțin roditor. Și uite că de o vreme încoace lucrurile nu mai stau așa. Ion Braga împreună cu oamenii din brigada sa Ignatiu Prunar, Valeria Touduș, Ioan Macec, Ion Erdei și mulți alții au „apropiat” lotul „dintre fine-

țe” de centru... adică l-au făcut la fel de roditor ca restul pămîntului. A scos anul trecut 2 400 kilograme de griu la hectar și 2 800 kg porumb boabe la hectar. Inginerul Kerekeș Aurel zice: „Braga ăsta, și doarme lingă lotul lui. Nu cumva să dorească ceva pămîntul și să nu aibă la îndemînă?”

De fapt, lotul lui Braga confirmă întru totul spusele inginerului. L-am întrebat:

— De unde priceperea aceasta în munca dumitale?

— De la președinte, de la tovarășul Ion Pîntea, mi-a răspuns brigadierul.

...L-am văzut a doua zi pe președinte. Pornise pe cîmp cu noaptea în cap. Făcea popasuri la fiecare brigadă. Parcă-l văd. Stătea și se uita îndelung dintr-un capăt al tarlalei în celălalt. Pe urmă l-am auzit strigînd:

— Gorza, frate, ia vină încoa un pic!

Gorza vine.

— Măi omule, eu gîndesc c-ar fi mai bine dacă ai face așa. Ce zici? Știi, la cursul de agrotehnică... Îți amintești?

Paul ANGHEL

Născut la 18 august 1931, în comuna Răcă-
țău-Bacău, dintr-o familie de învățători,
debutează în coloanele organului regio-
nal P.M.R. Bacău — Luptătorul. Absol-
vent al Școlii de literatură și critică lite-
rară Mihai Eminescu a publicat versuri, a cules
folclor nou, pe care l-a prelucrat cu finețe, a scris
scenarii pentru filme documentare și artistice,
reportaje. În poezie, Paul Anghel se caută încă
pe sine însuși febril și se manifestă timid. În
materie de scenarii a realizat printre altele: Invă-
țătoarea, Ion Creangă, De la munții Pădurea
Neagră la Marea Neagră, Iarna în Deltă, Casa de
pe strada noastră și Aproape de soare.

Prima sa carte: Șapte inși într-o căruță e o
foarte amuzantă și plină de tilcuri nuvelă pica-
rescă, istorisind peripecțiile „dintr-o toamnă
bogată” a șapte țărani colectivști care pornesc
într-o căruță mult prea mică și cam hodorigită să
achiziționeze un camion.

Amuzante sînt mai întii situațiile create, in-
curcăturile eroilor; amuzant e, mai ales, modul
cum reușesc pînă la urmă să facă față eroii ace-
stei aventuri, care se dovedesc a fi de o inteli-
gență, de o ingeniozitate și de o vervă inepuizabi-
le. Cei șapte țărani ai lui Paul Anghel — care,
dincolo de unele date temperamentale proprii,
alcătuiesc, de fapt, un singur personaj — posedă
nu numai spiritul practic propriu oricărui țaran
din orice loc și timp, dar și facultatea de a purta
o conversație dintre cele mai complicate, de a
face diplomație și de a polemiza cuvințios. Ei au
replică și știu să ridă nu numai în hohote, dar și
din colțul gurii, sub mustață, malițios. Știu să ridă
atît de subțire încît, nu o dată, obiectivul batjocurii
lor — cite un birocrat, bunăoară, ce li se pune în
cale — nici să nu simtă batjocura, să fie în stare
să-l ia în serios. Critica prin rîs — mai blajină sau
mai aspră, după împrejurări — funcționează, cu
bune rezultate, chiar în sinul acestui mic colectiv
ambulatoriu.

Despre tilcurile cărții se poate vorbi foarte mult.
Un prim tilc e însuși cel al căruței, mai exact, al
drumului de la căruța hodorigită la puternicul și

elegantul camion; de la o întocmire arhaică, la
civilizația contemporană, drum parcurs doar în
cîțiva ani de țărănimea noastră, datorită socialis-
mului. Tilcul suprem al țării: există azi în România
o țărănime cu totul nouă, deschisă civilizației cu
tot sufletul, conștientă de rolul ei în statul socia-
list. Paul Anghel o înfățișează realist și cu mult
spirit.

Cea de a doua carte a sa, Victoria de la Oltina,
nu face decît să confirme, prin mijloacele speci-
fice ale reportajului — adică oferind date precise,
personaje identificabile ce figurează în registrele
de stare civilă și posedă buletin de populație —
existența acestei noi țărănimi care, prin ea însăși,
glăsuiește convingător despre profunzimea și
amplora procesului revoluționar care se desfășoară
în țara noastră, despre umanismul și frumu-
șețea acestei revoluții.

În Victoria de la Oltina se mai remarcă, pe lângă
intenția de a-l familiariza pe lector cu universul
sufletesc al noului țaran și a-l spulbera astfel
multe prejudecăți, și pe aceea de a descrie — atît
cît reportajul i-o permite, adică a sugera mai de-
grabă — cum s-a săvîrit noua conștiință a țără-
nimii.

Formula adoptată e cea a reportajului mono-
grafic. Paul Anghel face monografia unei comune
obișnuite — cum sînt atîtea din patria noastră —
Oltina (al cărei locuitori sînt toți uniți în gospo-
dăria agricolă colectivă „Victoria”) din raionul
Adamclisi, regiunea Dobrogea, pe care a cerce-
tat-o în timpul campaniei agricole din 1961. El nu
se ferește să ne ofere cifre, să discute cu noi chesti-
uni privind îmbunătățirea raselor de animale,
fertilizarea solurilor neproductive, introducerea
unor noi soiuri de plante, fiindcă, dacă le-ar
neglija, n-ar putea dezvălui preocupările multiple
de zi cu zi ale oamenilor pe care intenționează să
ni-l înfățișeze, n-ar putea, deci, să ne dezvăluie
orizontul lor, noua lor sensibilitate, năzuințele lor,
cu un cuvînt, noua conștiință a țărănimii colec-
tiviste.

De toate aceste probleme, care par a nu se preta
unei tratări literare, Paul Anghel se ocupă indea-

proape. Citindu-l, nu ne izbim însă nici o clipă de
dificultățile reclamate de lectura unui tratat sau
chiar a unui manual de popularizare.

Secretul: autorul cunoaște specificul genului pe
care-l practică și căruia i se conformează. El știe
să descopere semnificația pe care o conține fiecare
problemă „aridă”, fiecare cifră, și știe cum s-o
valorifice, exprimîndu-și surpriza în fața fenome-
nelor pe care le întîlnește, o surpriză în care
intră, după împrejurări, satisfacție, mîndrie sau
mîhnire (antiteza trecut-prezent îl servește în
acest sens). Și știe să transmită lectorului propriul
său simțămînt, să-l convingă că explorează o
lume nouă, să-l uluiască prin puterea vibrației
sale, prin cumulara elementelor „senzaționale” și
prin dramatizarea problemelor abstracte.

Fiecare problemă e nu numai o descoperire pe
plan uman, dar și un proces la a cărui desfășurare
sîntem prezenți, și nu ca niște spectatori pasivi,
fiindcă eroii își pun în joc întreaga lor ființă, iar
aceasta nu poate să nu ne emoționeze.

Paul Anghel, dotat reprezentant al generației
sale scriitoricești, are sub tipar un nou volum de
reportaje, Arpegii pe Siret, pregătește un roman
Oaza, inspirat tot din lumea satului, un volum de
versuri și unul pentru copii.

Eugen LUCA

SE CERIȘUL

Vedeam astă-toamnă tractoarele cu plugurile
după ele răsturnînd în urma lor valurile
unei mări de cernoziom și mă gîndeam la
seceriș. Vedeam astă-toamnă semănătorile
mecanice înaintînd pe pămîntul arat și mă
gîndeam tot la seceriș. Și lată că tarlalele de grîu,
pîrguite de căldura și de lumina soarelui, așteaptă
în zilele ce vin asaltul mecanizat, de mare anvergură,
al combinelor de recoltat. Carcasele albe ca argin-
tul ale combinelor au ceva din strălucirea navelor
oceanice și din aceea a rachetelor. Dar ele sînt me-
nite să navigheze pe mările terestre de cereale, în
stepa dobrogeană și în Bărăgan, în cîmpia Ardealului
și în pusta fertilă a Banatului, între Dunăre și Olt,
pe valea Siretului și Moldovei, pretutindeni unde
harnicii noștri colectivști au pregătit din toamnă
plînea rumenă, de aur, a recoltei anului 1964.

Combinelor au intrat cu zburile lor în aceste în-
tînse și fertile mări de grîne. În buncherele combi-
nelor curge aurul acestei noi recolte și nu putem uita
pe nimeni din cei care contribuie cu entuziasm și
pasiune la dobîndirea unei recolte bogate: nici pe
mecanizatorii celor 65 000 de tractoare care au arat
astă-toamnă pămîntul, nici pe colectivștii harnici,
nici pe agronomii a căror pregătire dezvoltă an de
an caracterul științific al agriculturii noastre socia-
liste, nici pe muncitorii și inginerii uzinelor de uti-
laj agricol și de îngrășămintă chimice, nici pe piloșii
aviației utilitare care au împrăștiat superfosfați pe
mari întinderi de pămînt, nici pe mecanicii stațiilor
de pompe care au adus apa printr-o simplă rotire
de manete și robinete, nu putem uita pe nici unul
din cei care au contribuit la creșterea acestei întinse
și bogate holde.

Către milioanele de hectare cu grîu se îndreaptă
cele peste 45 000 de combine cu care a fost înzestrată
puternica noastră agricultură socialistă. Modernă, ca-
racterizată printr-un tot mai înalt grad de mecanizare
și prin aplicarea pe o scară tot mai largă a celor
mai noi metode agrotehnice, tinăra și vîguroasa
noastră agricultură socialistă constituie o remarca-
bilă victorie a orînduirii democrat-populare, consti-
tuită o grandioasă operă revoluționară a poporului
romîn, constructor harnic și pasional al socialismului.

În această operă se reflectă deopotrivă efortul fău-
rătorilor de mașini agricole, efortul celor care trimt
agriculturii cantități sporite de îngrășămintă chimice,
efortul harnicilor țărani colectivști, ca și acela al
inginerilor și tehnicienilor agronomi, al mecanizato-
rilor din sutele de stațiuni de mașini și tractoare,
munca tuturor găsind în ideile mărețe ale partidului
o neistovită forță motrică, un izvor nesecat de în-
țelepciune și energie creatoare.

În anul XX al eliberării patriei noastre de sub
jugul fascist, ne putem mîndri cu o agricultură mo-
dernă, excelent dotată tehnic, cu o agricultură aflată
în plin avînt.

Rod al politicii înțelepte a Partidului Muncitoresc
Romîn, al ideilor marxist-leniniste, rod al energiei
creatoare a poporului nostru, agricultura socialistă a
patriei noastre constituie o victorie de seamă, iar
recolta anului XX, obișnuită dar și sărbătorească în
același timp, elogiază prin aurul holdelor de grîu
urlașă energie creatoare a poporului romîn, munca
sa pașnică și frumoasă, munca sa clocoțitoare pusă
în întregime în slujba nobilelor idei ale vieții.

Petru VINTILĂ

Demostene BOTEZ

ÎNȚIUL ROD

Grîul se ridică-n valuri,
Parc-ar merge niște dealuri
Ondulînd;
Se ridică și se lasă,
Foșnitor ca o mătasă
Cînd și cînd.
Ca o grindină răsună
Spice grele, în furtună,
Zornăînd.
Cu mustețile-nfoiate
Își dau pletele pe spate,
Sus pe grind.
Cînd intră secerătoarea,
Parcă-o înghițise marea,
Înotînd,
Și pe holda zbuciumată,
Înălța cite-o lopată
Rînd pe rînd.
Fete-nalte, subțirele,
Îndoite ca nuele
Vii, de plopi
Tot stringeau în legătoare,
Și puneau drept în picioare
Galbeni snopi.
Și pe urma fetelor
Se țîn parcă-ncetîșor,
Aurii,
Snopi în scutece de pae
Ca și cum s-ar țîne-o droae
De copii.

Transformarea nutrețurilor în lapte

Cum se produce laptele? Pentru a răspunde la această întrebare savanții au întreprins numeroase experiențe pe vaci, capre și oi, urmărind cu migală transformările pe care le suferă nutrețurile o dată introduse în corpul animalelor. A fost nevoie, în primul rând, de lămurirea unor fenomene fiziologice care se petrec indeosebi în aparatul digestiv și în glanda mamară (uger), fenomene care stau la baza formării laptelui. Să vorbim pe rând despre fiecare.

Crescătorii știu că rația zilnică a unei vaci de lapte, bunăoară, este alcătuită din diferite furaje precum și din săruri minerale. Din punct de vedere al compoziției chimice, unele nutrețuri cum sînt porumbul, paiele, cocienii, o parte din finuri, conțin cantități mari de hidrați de carbon. Altele (lucerna, trifoiul, șroturile) sînt mai bogate în proteină. Animalele rumegătoare, cu stomacul compus, alcătuit din mai multe compartimente, au putința să descompună celuloza din nutrețurile fibroase în compuși mai simpli care în organism se transformă în substanțe necesare atît întreținerii funcțiilor vitale cît și obținerii producției respective, în cazul nostru — laptele.

Fenomene deosebit de interesante se petrec în rumen (burduf). El poate fi asemuit cu o uzină chimică, capabilă să execute cele mai complicate transformări ale materiei organice cuprinse în nutrețuri.

Potrivit cercetărilor recente, în rumen au fost identificate aproape 360 de tipuri de microorganisme care desfășoară o intensă activitate fermentativă. S-a constatat că pentru fiecare fel de rație administrată animalelor, în rumen se dezvoltă o floră și o faună specifică. O dată cu modificările survenite în structura rațiilor apar specii noi de microorganisme în stare să descompună nutrețurile introduse pînă la compuși mai simpli care pot fi absorbiți în sînge. Astfel, hidrații de carbon (celuloza, amidonul etc.) sînt transformați în glucoză și mai departe în acizi grași volatili. Aceștia străbat pereții rumenului, pătrund în sînge și sînt duși la ficat. Unii dintre ei, cum este, de pildă, acidul acetic, au proprietatea de a trece nemodificați prin ficat și ajung pe calea singelui în glanda mamară unde iau parte la formarea acizilor grași din grăsimile laptelui. Alți acizi grași volatili (proplonic, butiric) sînt opriți în ficat și transformați în glicogen care mai poartă denumirea de amidon animal. La rîndul lui glicogenul este descompus în glucoza care este dusă

de sînge în glanda mamară; o parte se transformă aici în glicerină (sau glicerol), un al doilea component al grăsimilor din lapte, iar o alta, în lactoză (zahărul din lapte).

În componența grăsimilor din lapte intră și unii acizi grași (nesaturăți) care nu sînt sintetizați în glanda mamară și nici în organism, ci provin direct din grăsimile aflate în nutrețuri.

Cercetările arată că atunci cînd în rația predomină nutrețurile fibroase, în rumen se formează mai mult acid acetic, fapt care duce la ridicarea procentului de grăsime din lapte. Invers se petrec lucrurile dacă în alimentația animalelor se dau prea multe concentrate în raport cu cantitatea de nutrețuri fibroase conținută în rația zilnică. Din acest exemplu se desprinde pentru practică necesitatea de a întocmi o proporție corespunzătoare între diferitele furaje care alcătuiesc hrana vacilor în lactație.

Ce se întîmplă cu substanțele proteice din nutrețuri? După ce în rumen membrana celulelor vegetale a furajelor fibroase formată din celuloză a fost distrusă de fermenți, protoplasma bogată în substanțe azotoase, grăsimi și vitamine, este mai ușor atacată de microorganisme. Proteinele sînt desfăcute mai întîi în aminoacizi, din care, o parte, sînt transformați mai departe în acizi grași și amoniac. În rumen acizii grași (indiferent dacă au provenit din descompunerea zahărului, proteinelor sau grăsimilor) sînt folosiți împreună cu amoniacul, de către microorganismele existente aici, în formarea substanțelor proteice necesare refacerii și dezvoltării celulelor corpului lor, substanțe care sînt mult mai apropiate de structura proteinelor organismului animal. Cu acest prilej se nasc și unii aminoacizi care nu se găsesc în nutrețuri și care sînt absolut necesari animalului pentru desfășurarea normală a proceselor vitale din țesuturi și pentru formarea laptelui. Acești aminoacizi trec prin peretele tubului digestiv, la nivelul intestinului și ajung în uger pe calea singelui, unde contribuie la formarea caseinei și a altor substanțe proteice din lapte.

Am arătat, în cîteva cuvinte, drumul pe care-l străbat furajele pînă la transformarea lor în lapte. Cunoșcînd aceste fenomene, lucrătorii din zootehnie pot aplica o furajare echilibrată a animalelor, care să ducă la sporirea continuă a producției de lapte.

Ing. N. FLORIAN

Pășunatul oilor la G.A.C. Radovan, regiunea București.

Sfatul medicului

Enterocolitele

Sezonul de vară se caracterizează prin bolile acute ale aparatului digestiv, cauzate de insuficiența respectare a unor reguli igienice.

Factorul principal al acestor îmbolnăviri este alimentația.

Căldura favorizează alterarea alimentelor cum este carnea și produsele din carne, peștele, ouăle (mai ales cele de rață), mîncărurile gătite și nepăstrate la rece care pot deveni generatori de astfel de boli prin dezvoltarea unor microbi și a unor toxine microbiene alimentare.

Folosirea de fructe sau de legume și zarzavaturi insuficient spălate care se consumă de obicei crude, pot de asemenea produce aceleași boli.

Întrebuințarea băuturilor foarte reci, atunci cînd sîntem foarte încălziți, pot produce îmbolnăvire prin refrigerarea (răcirea accentuată) stomacului, fapt care creează condiții bune de dezvoltare a microbilor obișnuși pe care îi are organismul în tubul digestiv.

În felul arătat mai sus pot apărea boli acute, de obicei la cîteva ore după ce agentul cauzal a luat contact cu organismul.

Cel mai des apare gastroenterocolita (diareea).

Procesul inflamator se manifestă mai întîi la nivelul stomacului, însoțit de dureri, grețuri și vărsături. Apoi trecînd mai departe, datorită inflamării mucoasei intestinului subțire și gros, nu se mai face funcția de absorbție și apar colici (crampe) abdominale și diaree cu scaune frecvente.

Dacă la aceasta se mai adaugă starea generală rea, sudori reci și febră (cîteodată mare), atunci nu mai este vorba de o gastroenterocolită acută obișnuită ci de cea ce se cheamă o toxinfecție alimentară. În acest caz trebuie căutat alimentul care a produs îmbolnăvirea, pentru a preciza, în funcție de aceasta, diagnosticul. Toxinfecția nu este numai o boală care poate apărea în același timp la mai mulți membri ai familiei sau colectivității, ci și o boală care neîngrijită cum se cuvine poate da o formă gravă.

Cînd diareea prezintă scaune cu sînge, atunci poate fi un caz de dezintérie. Dezintéria este microbială și fiind boală contagioasă izolarea bolnavilor de familie este obligatorie.

În general aceste boli apar în plînd stare de sănătate și au un aspect brutal.

Este bine să știm ce putem face în astfel de situații, pînă la venirea medicului.

În primul rînd se va suprima orice fel de alimentație. Pentru calmarea crampelor abdominale, se va da bolnavului (numai la cel ce a depășit vîrsta de 14 ani) tinctură de beladonă de 3 ori pe zi între 10 și 20 de picături, sau preparate care conțin beladonă (Belatol sau Foladon, Lizadon etc.).

Pentru a opri dezvoltarea microbilor cauzatori, se va administra în tubul digestiv Talazol sau Ftalilsulfatiazol, cîte o tabletă din trei în trei ore.

Vărsăturile și scaunele frecvente au ca efect deshidratarea organismului, caz în care trebuie să dăm bolnavului lichide sub formă de ceaiuri de mentă (izmă) fără zahăr, sau îndulcitate cu zaharină, zeamă de orez fiert sau de morcovi fierți. La aceasta e bine să adăugăm sare pentru a completa în organism sarea eliminată în condițiile arătate. După două zile, dacă starea generală este bună, iar fenomenele acute au cedat, se poate da bolnavului orezul fiert, pireul de la morcov, brînză de vaci proaspătă și pușină piine prăjită. În continuare, medicul va fi acela care va dirija regimul și tratamentul, pentru că un tratament necorespunzător poate duce la complicații. Prevenirea bolilor tubului digestiv constă în respectarea unei conduite alimentare precise în timpul verii.

Numai de noi depinde, așadar, asigurarea sănătății în timpul verii, dacă ne vom îngriji să nu se degradeze calitatea factorilor alimentari.

Dr. Eugen ȘERBĂNESCU
medic primar la Spitalul Colțea

STIAȚI CĂ...

...un centimetru cub de materie din steaua Sirius B (un satelit al stelei Sirius) ar cîntări pe Pămînt nu mai puțin de 120 de tone?

...din cele 1000 de antibiotice descoperite pînă acum nu pot fi folosite decît vreo 20, restul fiind dăunătoare (toxice) pentru organismul omului?

...primele scrieri referitoare la cultivarea plantelor sînt cunoscute din China antică și datează din secolul al 3-lea, înaintea erei noastre?

...primul om de știință care a sugerat ideea că frunzele au un rol deosebit de important în nutriția plantelor verzi a fost italianul Marcello Malpighi care a trăit între anii 1622—1694?

...Pămîntul se mișcă pe orbita sa în jurul Soarelui uneori mai repede, alteori mai încet?

...ceapa și usturoiul conțin, printre altele, și niște substanțe denumite fitoncide care distrug microbii și că datorită acestor substanțe la scurtă vreme după mestecarea de ceapă sau usturoi, în gura omului nu se mai găsesc microbi vii?

...sulfamidele — medicamente folosite și astăzi pe scară largă în combaterea a diferite infecții pricinuite de microbi — au fost descoperite în 1935?

Cîte ceva despre nuci...

...nucul este socotit uriașul pomilor roditori, depășind 15 metri în înălțime și avînd un trunchi ce măsoară peste 1 m în diametru.

...nucul a fost introdus în Europa de către greci fiind adus din Persia.

...nucul începe să rodească cam la 12-15 ani, dînd recolte maxime abia după 35 de ani.

...în nucile verzi, cantitatea de vitamină C este de 4 ori mai mare decît în sucul de portocale.

...100 grame de miez de nucă conțin 700 de calorii, miezul avînd 64 la sută substanțe grase în componența sa.

...datorită bogăției în grăsime, nucile sînt greu digerabile. Dacă se consumă o cantitate prea mare de nuci, aceasta poate provoca dureri abdominale, balonări etc.

...uleiul extras din miezul de nucă poate servi nu numai ca ulei comestibil, dar este întrebuițat și în tipografii, la prepararea tînelului ș.a.m.d.

...scoarța lemnului de nuc — mai ales partea internă — a fost multă vreme folosită ca vezicant și purgativ, și că... infuziile de flori de nuc și-au găsit utilizări în calmarea nevralgiilor, coaja verde ca sudorifer, iar tegumentul ca remediu contra colicilor nefritice și frigurilor intermitente.

...datorită rădăcinilor sale foarte dezvoltate, nucul prezintă mare importanță pentru agricultură și anume ca fixator a terenurilor fugitive și a rîpelor.

Poeti străini

despre

ȚARA NOASTRĂ

— **U**n adevărat poem geografic — exclamă plin de entuziasm poetul finlandez Vaino Kirstina. — Ne-ați dat prilejul să ne încintăm, să parcurgem un paradis caleidoscopic. Și țara mea nordică are păduri, dar freacățul pădurilor voastre — codrul cântat și atât de iubit de Eminescu — văile și colinele, dulci ale Moldovei, piscurile semețe ale Carpaților, apele limpezi care zburdă peste tot, iată poemul mărei al naturii voastre pe care nu-l voi uita.

Asemeni poetului finlandez, încintarea se vede în emoția continuă a celor aproape patruzeci de poeți din toată lumea, veniți în România întru cinstirea memoriei marelui Eminescu. Ei au făcut o călătorie în țară, întovărășiți în drumul lor de grupul numeros de poeți și prozatori români.

— Pentru mine — îmi mărtuisea poetul francez André Frenaud, — România este o surpriză, o revelație. Vin pentru întâia oară. Venisem cu o oarecare îndoielă în suflet, sădită de o propagandă de rea credință. Dar mă întorc acasă cu imaginea unei țări și a unor oameni minunați, cu încă câțiva prieteni adevărați, dintr-o Românie urcând pe făgăsurile bune stări și-a bucuriei unanime.

Asemenea sentimente, poeții oaspeți le-au mărturisit în nenumăratele prilejuri pe care le-au avut. Poeta suedeză Ingegerd Granlund, mi-a făcut o adevărată declarație, plină de entuziasm, privind cele văzute în dezvoltarea industrială, culturală și socială a țării, începând cu Bucureștiul care i-a cucerit pe toți cu tinerețea lui, cu dinamismul său urbanistic, cu vioiciunea și oamenii lui. I-au încântat de asemenea, satele pe care le-au parcurs în aproape douăzeci de automobile. Peste tot oamenii, bărbați, femei și copii îi întâmpinau voioși, le dădeau binețe.

— Numai niște țărani mulțumiți de viață ne pot întâmpina în acest fel — s-a exprimat poeta greacă Rita Boumi, care a venit cu soțul ei, poetul Nicos Papas. — Recunosc — spunea ea — că satele voastre exprimă fericirea vie a acestor oameni. La un popas am intrat într-o casă de țărani. Grădina era plină de flori. Bucuria cu care ne-a primit gospodina m-a convins de blindețea și seninătatea sufletului lor. Bărbatul era dus după treburile gospodăriei colective. M-a dus în casă să-mi dea un pahar cu apă rece. Am văzut o casă de oameni. Cu flori în ulcele în fiecare odaie, cu lumină electrică, cu aparatul de radio care cînta muzică populară, cu mobilă, cu așternuturi, covoare și perdele strălucind de curățenie. La plecare mi-a dat un buchet cules din grădina din fața casei. Acest buchet rămîne pentru mine semnul că sărăcia a fost gonită din casa țaranului român.

Pierre Luis Floquet este arhitect și poet belgian. Așa că interesul lui s-a îndreptat într-o mai mare măsură asupra construcțiilor.

— Nu numai orașele voastre se reconstruiesc în spiritul unui urbanism modern — așa cum am văzut la București, Ploiești, Bacău, Suceava, Piatra Neamț și Constanța — dar și satul este cu totul transformat. M-a fermecat arhitectura neaoșe țărănească, pridvoarele cu stilpi și ornamentări de mare gust și fantezie, porțile sculptate, armonia și proporția simetrică a concepției arhitectonice, care sînt completate cu construcțiile noi ale gospodăriilor colective. Ca arhitect vă pot spune că viziunea și realizările urbanistice ale arhitecților voștri au izbutit să soluționeze minunat construcțiile de locuințe și de magazine, prin felul cum le-au dispus, prin spațiile lor verzi, care le feresc să semene cu o îngrămădire de blocuri. Am cutreierat de unul singur printre noile construcții ale Sucevii și m-am convins de acest lucru. Dar ceea ce m-a impresionat în deosebi au fost satele. Ele nu seamănă cu niște așezări rurale, așa cum mi le închipuiam. Magazinele ca de oraș, de o construcție modernă, casele de cultură spațioase, școlile, instituțiile sanitare, cinematografele mi-au relevat un sat, care a fost pentru mine o adevărată surpriză și încintare.

La festivalul de poezie, poetul australian Clement Christesen, a scris o poezie care începe cu versul „Am venit printre voi cu mîinile goale”, și a căutat să se scuze. „Scuzați-mă prieteni, dacă nu vă pot oferi un poem /Iată-mi mîna întinsă spre voi” — se termină poezia, recitată cu mîinile întinse.

Și Christesen, și toți ceilalți poeți veniți din Austria, Uruguay, Bulgaria, Cehoslovacia, Cuba, R. D. Germană, Iugoslavia, Ungaria, U.R.S.S. și alții, au plecat cu viziunea unei țări și a unor oameni minunați. Poetul italian Acroca a început un mare poem, în care vrea să exprime noul avînt al umanității, al prieteniei comune, al înțelegerii, chiar în zilele pe care le-a petrecut la noi. Au scris și ceilalți poeme. S-au întors la casele lor cu tolbele pline.

Gheorghe DINU

ȚĂRĂNIMEA ITALIANĂ

REVENDICĂ REFORMA AGRARĂ

In lunile aprilie, mai și iunie masele muncitoare din regiunile rurale italiene au declanșat o amplă și combativă mișcare revendicativă pe plan național obiectivul principal fiind elocvent exprimat de lozincă: Pămîntul, celor ce-l muncesc! Sub steagul luptei pentru reforma agrară imediată, pentru înlăturarea dijmei, pentru măsuri innoitoare în viața satelor se ridică la acțiune milioane de oameni. Iată doar o sumară trecere în revistă a citorva acțiuni mai importante:

● 13-14 aprilie — În întreaga țară a avut loc greva de 48 de ore a țaranilor dijmași;

● 23-24 aprilie — 800 000 muncitori agricoli dintr-o serie de regiuni din centrul și sudul Italiei au desfășurat o grevă de două zile;

● 14 mai — Puternicele manifestații organizate în regiunea Puglia de circa 400 000 oameni ai muncii de la sate;

● 20 mai — În regiunea Toscana, 20 000 de țărani au venit la Florența unde au organizat o mare manifestație;

● 23 mai — La Roma a avut loc o mare adunare națională pentru reforma agrară generală. Au participat peste 3 500 de delegați din întreaga Italie;

● 8 iunie — Greva generală declanșată de 2 milioane de argași, dijmași și arendași.

Acest val continuu de mari acțiuni are loc cu scopul de a sublinia marea urgență a unor noi legi agrare în Italia, care să scoa-

tă agricultura și masele muncitoare țărănești din situația actuală extrem de grea. Intrucit în acest timp Parlamentul dezbate o serie de noi legi agrare, lupta țărănimii crește pe zi ce trece, cerința principală a maselor fiind să se pună capăt jumătăților de măsură, să se treacă în fine, la acțiuni eficiente care să îmbrace caracter general, de natură să satisfacă revendicările vitale ale satului italian.

Intr-adevăr, reforma agrară, așa cum a fost legiferată în 1950 — în favoarea latifundiarilor și monopolurilor agricole — dar mai cu seamă în condițiile în care a fost aplicată — n-a putut constitui un factor de dezvoltare a agriculturii italiene. 60 la sută din suprafața arabilă a țării a rămas mai departe în mîinile unui grup restrîns de mari proprietari funciari; în timp ce circa 2 milioane de țărani n-au nici un petec de ogor, iar 1 500 000 de dijmași muncesc în arendă mici petece de pămînt. Țăranul italian „improprietar” a rămas lipsit de fonduri, neputîndu-și cumpăra inventarul necesar, îngrășăminte și semințe selecționate. Strivit de concurența marilor exploatare agricole capitaliste, el stă sub amenințarea permanentă a scăderii prețurilor produselor agricole — mai ales de cînd Italia a intrat în Piața comună. Astfel că, în vreme ce prețurile produselor industriale sporesc mereu și se măresc implicit cheltuielile de producție în agricultură, prețurile produselor agricole scad, mi-

ei producători se îndatorează la cămătari și bănci, datorită ce sporesc an de an, aducînd masele muncitoare de la sate în pragul ruinei. Palmiro Togliatti, secretarul general al Partidului Comunist Italian, releva într-o declarație privind situația din sudul Italiei, că numai în câteva luni, 480 000 de țărani din provincia Calabria (o treime din întreaga populație muncitoare a provinciei) au asistat neputincioși la ruinarea gospodăriilor lor. Iar deputatul vest-german Rikharst, membru al comisiei agricole a Uniunii Parlamentare a R.F.G., vorbind despre satul italian, a spus că situația poate fi asemuită cu „un tablou depriment într-o ramă aurită”.

Problema care se pune este necesitatea unor legi de reformă agrară, intrucit dacă masele țărănești nu sînt ajutate să iasă din impas, prin votarea reformelor agrare generale — care să dea pămîntul în posesia celor ce-l muncesc și să-i apere pe aceștia de atacurile monopolurilor — „înseamnă că se va adînci criza socială și criza agriculturii italiene, ceea ce va submina economia țării” — sublinia ziarul „Unita”. Totodată, actualele acțiuni revendicative îmbunătățirea asistenței sociale la sate și în rîndul muncitorilor agricoli, adoptarea unei legi speciale privind dijmele, înaintea campaniei de recoltare și a împărțirii recoltei și nu după, așa cum ar dori moșieri,

P. TĂTARU

O demonstrație a țaranilor din Toscana (Italia) pentru reforma agrară

VEȘTI DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

La gospodăria experimentală a Institutului de avicultură din Crimeea (U.R.S.S.) a fost creat un mare combinat de creștere a puilor. Complexul fabricii cuprinde un incubator (cu o capacitate de 450 000 de ouă), 32 crescătorii de pui (fiecare pentru 20 000 pui), o secție de tăiere și utilizare, o secție pentru pregătirea nutrețului combinat. Instalații electrice mențin temperatura necesară. Hrănirea se face cu ajutorul unor instalații automate, care se cuplează și se decuplează conform programului stabilit. Un sistem de ventilație asigură aer curat în crescătorii. Anul acesta gospodăria experimentală — sovhozul Crasnii — va crește un milion de pui și va da 400 000 tone carne de pasăre.

Invățămîntul cunoaște o continuă dezvoltare în Republica Populară Democrată Coreeană. În instituțiile de învățămînt de toate gradele, după datele înregistrate la sfîrșitul anului școlar trecut, învăța gratuit aproximativ un sfert din populația țării — 2 570 000 de persoane, din care 214 000 studenți în instituțiile de învățămînt superior.

În scopul pregătirii unui număr cît mai mare de specialiști, necesari construcției socialiste, în anul de învățămînt trecut au fost create 217 noi școli tehnice și școli tehnice superioare.

A crescut simțitor numărul celor care învață fără

■ Întrerupe munca în producție — cu 15 la sută — în comparație cu anul precedent.

În noul an de învățămînt, care în R.P.D. Coreeană s-a deschis la 1 aprilie, au fost alocate fonduri importante pentru continuarea dezvoltării învățămîntului.

Cultura duzilor și creșterea viermilor de mătase constituie una din ocupațiile tradiționale ale populației din provincia vietnameză Ha Dong. Anul acesta suprafața cultivată cu duzi a depășit cu 25 la sută prevederile planului, ceea ce reprezintă o suprafață de 2,5 ori mai mare decît cea din 1963. Anul trecut numărul gospodăriilor care s-au specializat în cultura de duzi a crescut de patru ori.

Membrii acestor gospodării agricole frecventează cursurile pentru creșterea viermilor de mătase la școala înființată în acest scop în provincia Ha Dong.

Pe canalul de irigație de la Tiszalök (Republica Populară Ungară), în lungime de 98 de km, se scurg zilnic 2 500 000 mc de apă pe ogoarele gospodăriilor de stat și ale cooperativelor agricole de producție care se află la nord de riul Tisa, pe un teritoriu secetos. Prin dezvoltarea ramificațiilor acestui canal, în județul Hajdu-Bihar, de exemplu, în 1960 au fost irigate 21 000 holzi, iar anul trecut 71 000 holzi (un hold este echivalent cu 0,575 ha).

RAZMERIȚA ALBINELOR

Fragmente

(Scenă veselă pentru o brigadă de fete — din culegerea „Ritmul timpului” în curs de apariție la Casa Centrală a Creației Populare).

ALBINELE (patru sau șase fete, în pas săgălnic de dans):

Noi sintem albinele, un șirag de fete, sprintene și harnice, uneori șirete. Pretutindeni colindăm peste zări și plante. Astăzi, după cum vedeți, sintem muzicante. Stringem miere și polen, cine nu ne știe? Stupul nostru e-un model de gospodărie...

ALBINA II:

Intr-o seară, pe colină, stam de vorbă cu-o sulcină. Și cum discutam încet, iată-mi spune un secret: — Lanul de alătură nici o floare n-o să dea. Ai cuvintul meu de plantă, dar din zarea cealaltă pină în cealaltă zare n-ai să vezi zimbând o floare! — Cum se poate? — Uite, da, nici nu mă mai întreba! Ne-trebam cine-i de vină și sulfină și albină. N-a-ngrijit pământul nime?

CHEFLIUL

SOMNOROSUL

N-au arat în adincime? N-au tratat cu chimicale? Stau pământurile goale! Poți să dai geană de geană, când vezi spini și buruiană? — Bine, zic, și fug la voi — să vestesc întregul roi, ...Ce alarmă s-a iscat peste stup și peste sat! Ce năvală de flăcăi, Ce scinte și vilvătăi, iar pe locul cu pricina a-nflorit acum grădina!

ALBINA IV:

Altădată sub un pom, întilnesc dormind un om. Zi de vară, zi de trudă, dinsul doarme și asudă, cită crucea de voinic! Ce-ar fi să-l întep un pic?... Îl întep și, uite-l, sare goliatul în picioare, furios, scuipând din gură, ditamai înjurătură. Eu rideam, el injura. — Bine, dacă e pe-așa, ai să vezi atunci, băiete, ce pot celelalte fete! Nu mi-am isprăvit cuvintul, că fugea mincând pământul. Ia-l acum de unde nu-i. Uite pălăria lui! (Ie arată o pălărie)

ALBINA I (privind pălăria): Tii, ce idee! I-am putea sili pe somnorosul ăsta să-și recunoască pălăria public!

ALBINA II: Da, asta e și ideea mea! (Ia pălăria și o arată sălii):

Tovarăși, cine a pierdut pe cîmp,

Desene de Neagu RADULESCU

de Paul ANGHEL

la umbra unui pom o pălărie?... Ni-meni?... Ciudat, e o pălărie din satul nostru, o pălărie de colectivist. Vrem să descoperim capul care stătea sub ea. Nu e posibil ca o pălărie să umble singură pe cîmp, fără capul stăpinului său.

ALBINA I: Al cui o fi capul care-a purtat această pălărie?

ALBINA IV: Nu-ți mai bate capul! Cite pălării nu umblă fără cap și cite capete fără pălărie... S-o aruncăm mai bine în sală, și-o găsi ea stăpinul!

ALBINA I (hotărâtă): Nu, o dată, cu viața! O dată, cu acest singur ac pe care îl am! (scoate un ac de cusut și îl arată): Trebuie să-l descoperim!

(Toate își pregătesc acele și ies, biziitul auzindu-se acum din culise. În scenă intră un tinăr cu capul gol, foarte somnoros. Cască, cască ochii, caută ceva).

SOMNOROSUL: Unde naiba oi fi pierdut-o! Preciș o aveam în cap!... Unde-i capul e și ea, în mod precis! Să fi... (își pipăie capul). Nu, e în regulă!... Atunci, unde naiba să fie acoperișul? (căută prin scenă și iese).

(Se aude iar, insistent, biziitul albinelor. Intră cu spatele, apărându-se de niște albine invizibile, un ins cu mustră de bețivan).

CHEFLIUL: Ț-ale naibii să fiți de scorpil afurisite! N-ai tihnă de răul lor nicăieri... Cum le lasă, frate, libere? Toată ziua trebuie să stau închis

CHEFLIUL: Dați cu hexatox!... Stripiți-le!... Nu mai pot să văd muscă în fața mea, nici măcar... nici... în pahar!...

(Intră Viespea, fără umbrelă, dar făcându-și vînt cu evantalul)

VIESPEA (spre fete): Curios mod de a prinde bărbații!... Știți, după mine se țin scai, fără să-i ameninț. Uite, numai un semn să le fac și... (Ie face semn cu evantalul și grupul de bărbați se mișcă spre ea).

ALBINELE (în cor): Stați pe loc!

VIESPEA (rîzînd): Vedeți? Nici n-am nevoie să folosesc acul, să întrebunțez metode brutale. Știu eu mai bine care miere e dulce. (Iese minîndu-i din spate cu evantalul).

(Albinele rămîn singure, năucite. Stau cu acele îndreptate în gol).

ALBINA III: Uf, îmi vine să crăp de ciudă. Îmi vine să plîng. (Plînge, biziînd): Biiz...

ALBINA II: Și mie îmi vine să plîng. Biiz!

ALBINA I (enervată): Isprăviți cu biziitul ăsta neghiob!... Cine vă pune să plîngeți? Nu-i de demnitătea unei albine!... O să plîngă ea pină la urmă!

CELE TREI (în cor): Cînd?

ALBINA I: La toamnă!... Și or să plîngă și nătăfleții ăștia care se țin toată ziua de poala ei. (Hotărîtă): Haideți la muncă!...

(Intră apicultorul costumat special. Poartă pe față mască, iar în mînă afumătorul care fumegă).

STUPARUL: Hei, unde sînteți? (așteaptă răspuns, apoi își scoate masca. Privește nedumerit în jur): Ce liniște s-a lăsat în livadă. Dacă n-ar fi albinele, cum aș putea să trăiesc înconjurat de trîntori și viespi?

(Intră Viespea, aducîndu-l cu ea pe tinărul cu capul gol).

STUPARUL (strigă spre culise): Fete! (își pune masca).

VIESPEA: Pe cine strigi? (alarmată):

Ce rost are să le chemi și pe alea aici, cit stăm noi de vorbă?

CHEFLIUL (care intră clătîindu-se): Ț-ale naibii să fiți!... Tovarășe stupar, te rog nu le mai chema! Te gălesc peste tot, pină și în pivniță!... Sînt rele... Tare-s afurisite!

SOMNOROSUL (intră și el): N-am nimic împotriva să fie rele, dacă le încurcă cineva. Dar eu?... Ce rău poate să le facă unul ca mine?...

DEZINFECTORUL (intră minuind pompa): Eu execut cu sfințenie ordinele care mi se dau!

STUPARUL (revoltat): Cum asta? Cine a dat o asemenea dispoziție, acum cînd înflorește floarea-soarelui?

DEZINFECTORUL: Eu sint dezinfector comunal. Eu dau cu hexatox. (Începe să minuiească pompa).

STUPARUL (spre tinăr): Tinere, vrei să-ți recapeți pălăria?

SOMNOROSUL: Da.

STUPARUL: Dă fuga și convoacă roiul!

VOCE (din culise): E convocat, tovarășe stupar. Roiul e pe cîmp, lucrează! Polenizarea se execută conform planului.

ALBINELE

STUPARUL (cătore dezinfector): Ținere, ști ce? Ia pompează cu hexatox și fă puțină curățenie aici! Hai, repede!

(Tinărul înșfacă pompa și începe să flituiască. Personajele negative sînt agitate: Somnorosul strănută, Chefliul se clatină, Viespea aleargă în scenă).

STUPARUL (spre culise): Fete! veniți, v-am pregătit o casă mai curată. (Personajele negative se retrag. Se aude din nou biziitul albinelor, în scenă rămîn Stuparul și Somnorosul).

SOMNOROSUL: Parcă m-a trezit, nu știu cum să zic. Mi-a trecut parcă amețeala.

STUPARUL: Face bine hexatoxul. E toxic, dar uneori tămăduitor...

SOMNOROSUL: Aoleu, iar vin alea! (Își acoperă fața, se așază în poziția jocului BIZA. Fetele intră, biziînd în jurul lui. Una îl atinge peste palmă).

ALBINA I: Ghici cine mai e ca tine în sat la noi?

SOMNOROSUL (înșiră nume, exemple de somnorosi din comuna unde se prezintă spectacolul): Petre Bălău, Vasile Căuș... ș. a. m. d.

ALBINA III: Dar ca viespea cine e?

STUPARUL: Gata, opriți jocul! Dați-i băiatului pălăria! Nu vedeți că s-a trezit din somn?

ALBINA I: Foarte bine. Să ia și el parte alături de toată lumea la zile-muncă, nu la zile-somn. Și pentru că a venit vorba de muncă cine a polenizat floarea-soarelui?

STUPARUL: Întreaga familie de colectivisti.

ALBINA II: Cine a construit căminul cultural?

ALBINA III: Cine a ridicat fermele, populîndu-le cu animale și obținînd la grîu... la porumb... la sfeclă... și la celelalte, producții importante?

STUPARUL: Bineînțeles că tot marea noastră familie colectivistă.

ALBINA I: Acum ca încheiere ce ne mai puteți spune?

STUPARUL: Că noi le-am înfățișat astăzi tovarășilor o fabulă. Cu un stup...

ALBINA I: Așa cum ar trebui să fie!

STUPARUL: Cu niște albine...

SOMNOROSUL: Așa cum ar trebui să fie!

CHEFLIUL: Și cu niște viespi...

ALBINELE (în cor): Care n-ar trebui să existe nicăieri...

STUPARUL: Și aceasta pentru că să facem din stupul nostru...

ALBINELE (în cor): Un model de gospodărie!

(CORTINA)

STUPARUL (iese în fața cortinei): Nu uitați încă o învățătură: nu incredințați oricui materialele toxice! Foloșiți atent insecticidele!